

פרוטוקול ועדת הפטור המשרדית אינו מהווה התקשרות או התחייבות להתקשרות כלפי הספק. התקשרות עם ספק תיעשה אך ורק על ידי הוצאת הזמנה ו/או הסכם חתומים על ידי מורשה החתימה המוסמכים לחייב את המשרד

החלטת ועדת הפטור המשרדית מיום 06/06/2023
בקשה מספר 22515 פרוטוקול ועדת תקשוב מספר 39/23

נושא:

אישור הוועדה להתקשר עם חברת קומסיין טראסט בע"מ לרכישת תחזוקת רישוי לשרת חתימות תוצרת חברת קומדע.

רקע:

מדינת ישראל חוקקה בשנת 2001 את חוק החתימה הדיגיטלית המסדיר את השימוש במנגנון קריפטוגרפיה הנותן תוקף משפטי למסמכים דיגיטליים. החתימה הדיגיטלית מאפשרת זיהוי חד ערכי של היישות החותמת (אדם או ארגון), אימות מקוריות המסמך ומנגנון מניעת התכחשות של החותם.

מאחר שמדובר בתהליכים הקשורים לאמינות המידע הארגוני, המערך הוקם בתצורה המבטיחה את שרידות המערכת במקרי חרום באמצעות שימוש באשכול המכיל 2 שרתים, כך שכשל באחד השרתים לא ישבית את השירות ויבטיח את המשכיות השירות לציבור בצורה אמינה ורציפה, 2 השרתים עובדים במקביל כך שבכל עת ועת אחד מהם זמין לתת שירות, במהלך השנה נחתמים עשרות מליוני מסמכים במערכות שונות של המשרד, כך שהתהליך הפך להיות מובנה בתהליכים העסקיים של יחידות המשרד.

שרת החתימות המותקן במשרד הינו שרת מאובטח העומד בתקני אבטחה מחמירים, לשרת אפשרות לביצוע סנכרון מלא עם MS Active Directory להגדרת פרטים של מורשי החתימה וניהול המערכת, קונטורים מובנים למערכות צד ג' כגון SAP, Documentum, SharePoint, אפשרות לעבודה משולבת עם DocuSign Cloud לקבלת פתרון End-To-End המספק מנגנוני Workflow, Web Forms, Mobile, מכיל Plug-in לאפליקציות Office MS המותקן אוטומטית בעמדת המשתמש במסגרת התקנת תוכנת הלקוח. בעזרת ה-Plug-in ניתן לחתום ולהוסיף הערות במסמכי Word ו-Excel מבלי לפגוע בחתימות קודמות ובצורה קלה וידידותית למשתמש.

2 שרתי חתימות המותקנים במשרד הינם במקור מתוצרת חברת מחקר אלגוריתמים, החברה נרכשה על ידי חברת DocuSign שהפכה ליצרן של שרתי חתימות.

כיום שרתים אלו מותקנים באתרי המשרד בצורה של ליסינג שהחלה בשנת בסוף שנת 2016 ואמורים לצאת משירות בסוף יולי 2023 וחברת DocuSign הודיעה על סיום המכירה והתמיכה במוצרי החיתום בתצורת On Premise, לאור זאת נדרשת היחידה לתת מענה שיחליף את הפלטפורמה הקיימת בחלופה מתאימה אחרת שעונה על כלל הצרכים העכשוויים והעתידיים של המשרד, לאחר בחינת השוק עלה כי הפתרון היחיד שעונה על כלל המאפיינים הנדרשים הוא הפתרון של חברת קומסיין, מהנימוקים הבאים:

- חברת קומסיין הינה החברה היחידה בישראל אשר מספקת פתרון מלא מקצה לקצה הכולל: חומרה (שרת מוקשח הכולל HSM), תוכנת החתימה (תוכנה) ואת החתימה הדיגיטלית העומדת בתקן הישראלי לחתימה דיגיטלית ועומדת בתקנים הבינלאומיים כגון, eIDAS, ADOBE, FIPS 140-2 L3, ECC Common Criteria, ועוד.
  - לקומסיין מתקן מאובטח לצורך שמירת מערכות חתימה (HSM) אשר אושר הן ע"י משרד המשפטים והן ע"י משרד הביטחון. קומסיין מארחת בפתרון הענן עשרות לקוחות וביניהם: צה"ל, משרד החקלאות, נ.ת.ע, אל-על, נוברטיס, פיזר, הגיחון, אוניברסיטת חיפה ועוד.
  - מערכת החתימה של קומסיין הינה המערכת היחידה אשר אושרה ע"י הרשות להגנת הפרטיות הן לחומרה והן לתוכנת החתימה.
  - מערכת החתימה של קומסיין מסוגלת לבצע חתימה דיגיטלית על מגוון רחב של פורמטים ומסמכים כגון: PDF, WORD, Excel, XML, OpenOffice, XPS, PowerPoint, DWF, DWG ועוד... מערכת החתימה של קומסיין הינה המערכת היחידה בישראל אשר לה יכולות חתימה רבות כמפורט לעיל.
  - לקומסיין מספר גרסאות לתוכנה אשר מותאמות לגופי הממשלה השונים (עפ"י בקשת מדינת ישראל) כגון מערכת חתימה לעורכי דין עבור בתי המשפט (נט-המשפט), תוכנת חתימה לרואי חשבון עבור דיווחי מע"מ, תוכנת חתימה מותאמת ליבואנים (DHL, אוריין, Flying Cargo, AllCargo ועוד) לצורך חתימה על מסמכי ייבוא למכס (שער עולמי), תוכנת חתימה מותאמת לרופאי הקופה השונים לצורך חתימה על מרשמים ועוד, תוכנת חתימה היחידה בישראל המותאמת לנוטריונים לצורך חתימה על מסמכי נוטריון דיגיטליים ועוד.
- קומסיין נבחרה כספק יחיד של מערכת החתימה לעשרות לקוחות כגון: המשרד לשירותי דת, מד"א, כבאות והצלה, משרד החקלאות, השירות לרשות לאומי, נתיבי איילון, נ.ת.ע, מקורות ועוד.
- בדיון מיום 09/03/2023 אישרה הוועדה פרסום הכוונה להתקשר עם חברת קומסיין טראסט בע"מ כספק יחיד למתן השירותים בנסיבות העניין בהתאם לתקנה 3(29), בהיקף של עד 2,847,250 ₪ לא כולל מע"מ והחל מיום 01/04/2023 ועד ליום 31/03/2026.
- ביום 21/03/2023 התקבלה השגה מחברת פרסונל איי די (להלן: "המשיגי") לחוות הדעת שפורסמה.
- לאור קבלת ההשגה קיים הצוות המקצועי לנושא פגישה נוספת (פגישה ראשונה בוצעה טרם הפרסום) עם המשיגי וכן הבהרות נוספות בכתב למשיגי והן לחברת קומסיין עימה ביקש האגף להתקשר בפטור ולהלן סיכום והמלצות האגף:
1. טרם פרסום חוות הדעת קיים האגף פגישה עם המשיגי והפרסום נעשה לאחר בחינה מעמיקה ולאחר שהאגף השתכנע כי על פי המענה שהציגה החברה לפתרון אין מענה שלם לצרכי המשרד.

2. לאחר קבלת ההשגה נערכה פגישה נוספת עם המשיג לקבלת הבהרות נוספות בהמשך לפגישה נשלח מייל מפורט עם שאלות להבהרות בכתב בנוגע לפתרונות המוצעים וכן לדרישת אסמכתאות רלוונטיות לשני הספקים: הן לחברת פרסונל איי די והן לחברת קומסיינטראסט.

3. לאחר קבלת המענים מהספקים נבחנו ע"י הצוות המקצועי 2 המענים, מהבחינה ניכר כי לחברת פרסונל איי די ישנם חוסרים רבים בעמידה בדרישות הספק היחיד דרישות אשר מקבלות מענה מלא בחברת קומסיינטראסט. יצוין כי למרות שהתבקש בהבהרות תיעוד והפניות רלוונטיות להוכחת עמידה בדרישות, חברת פרסונל איי די לא סיפקה את המבוקש. חברת קומסיינטראסט הציגה אסמכתאות כנדרש.

בפרוטוקול ועדת המכרזים לענייני תקשוב מס' 39/23 הוצגה חוות דעת הגורם המקצועי מר ששון סופרי, מנהל אגף בכיר טכנולוגיות דיגיטליות ומידע, לאחר בחינת ההשגה. חוות הדעת ציינה כי המשיגה לא הוכיחה כאמור עמידה בתנאי הסף ההכרחיות למתן השירותים למשרד. לאור זאת ההשגה נדחתה על ידו.

מצ"ב חו"ד הדעת הכוללת את פירוט השאלות שהועברו לספקים וכן פירוט המענים וסיכום המענים ע"י הצוות המקצועי באגף.

בהתאם לאמור אישרה ועדת המכרזים את דחיית ההשגה וביצוע ההתקשרות עם חברת קומסיין. עם זאת, ציינה הוועדה כי אמנם נכון למצב הדברים בפועל כיום מדובר בספק היחיד היכול לבצע את השירות. עם זאת, על היחידה לבחון כיצד ניתן לפתוח את השוק לספקים נוספים בעתיד, בין השאר על ידי אפשרות לאפשר במכרז עתידי תקופה לצורך פיתוח רכיבים נוספים. המלצות אלו יובאו לפתחה של הוועדה עד סוף שנת 2024. עם זאת הובהר כי לעת עתה שוכנעה הוועדה כי מדובר בספק היחיד היכול לתת את השירות בנסיבות העניין למשרד. יצוין כי אף מכרז של מנהל התקשוב הממשלתי בנושא לא ענה על הצרכים הייחודיים של המשרד ועל כן המשרד לא יכל לפעול דרכו. ההתקשרות אושרה בהתאם לתקנה 3(29) כספק יחיד החל מיום 01/06/2023 ועד ליום 30/05/2026, בהיקף של עד 2,847,250 ₪ ובתוספת מע"מ.

החלטה:

בפני הוועדה הונחו פרוטוקול ועדת המכרזים לענייני תקשוב מס' 39/23 וחוות דעת הגורם המקצועי מר ששון סופרי, מנהל אגף בכיר טכנולוגיות דיגיטליות ומידע, אשר דוחות את ההשגה שהתקבלה. בהתאם להחלטת ועדת המכרזים אשר בחנה לעומק את חוות הדעת והגיעה למסקנה כי יש לדחות את ההשגה ולאשר את ההתקשרות עם חברת קומסיין כספק יחיד ולאור הנימוקים המפורטים בהרחבה בחוות הדעת המצורפת להחלטה, נחה דעת הוועדה כי מדובר בספק היחיד אשר יכול לבצע את ההתקשרות בנסיבות העניין. עם זאת הוועדה מנחה לפעול בהתאם להמלצת ועדת המכרזים ולבחון כיצד ניתן יהיה לייצר את התנאים בעתיד לקבל את השירות באמצעות מכרז.

לאור האמור, ולאחר שבוצע הליך מקדים של הכוונה להתקשר עם חברת קומסיין טראסט בע"מ כספק יחיד בהתאם להוראות תקנה 3א(א)(1)(ב)(1) לתח"מ שלאחריו התקבלה השגה על ידי חברת פרסונל איי די בע"מ, ולאור חוות הדעת של הגורם המקצועי לאחר בחינת ההשגה שבעקבותיה נדחתה ההשגה של פרסונל איי די על ידו ולאור אישור ועדת המכרזים כי חברת קומסיין היא

ספק יחיד למתן השירות בנסיבות העניין, מחליטה הוועדה לאשר את ההתקשרות עם הספק קומסיין כספק יחיד ומסווגת את ההתקשרות בהתאם להוראות תקנה 3(29) לתח"מ ובהתאם להוראות תקנה 10א(ב)(1) לתח"מ.

תקופת ההתקשרות: החל מיום 15/06/2023 ועד ליום 15/06/2026.

סה"כ היקף ההתקשרות: עד 2,847,250 ש"ח לפני מע"מ בהתאם להצעת המחיר המצ"ב והמקובלת על כל חברי הוועדה.

אופן הרכישה: 23 – פטור ממכרז

סיבת הפטור: 01 – ספק יחיד – תקנה 3(29)

רונ"ח סיגלית פוני
חשב המשרד

עו"ד - לאה רקובר
יועמ"ש המשרד

איתמר דוננפלד
מנכ"ל המשרד - יו"ר